

**KONFERENCIJA O PRISTUPANJU
EUROPSKOJ UNIJI
– HRVATSKA –**

Bruxelles, 26. studenoga 2009.

AD 28/09

LIMITE (OGRANIČENO)

CONF-HR 22

DOKUMENT DOSTUPAN JAVNOSTI

PRISTUPNI DOKUMENT

Predmet: ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EUROPSKE UNIJE
 Poglavlje 28.: Zaštita potrošača i zdravlja

ZAJEDNIČKO STAJALIŠTE EUROPSKE UNIJE

(Revizija CONF-HR 22/07)

Poglavlje 28.: Zaštita potrošača i zdravlja

Ovo stajalište Europske unije temelji se na njezinu općem stajalištu za Konferenciju o pristupanju s Hrvatskom (CONF-HR 2/05) te podliježe pregovaračkim načelima koje podupire Konferencija o pristupanju (CONF-H 5/05), a posebno:

- niti jedno gledište koje je jedna od dviju strana izrazila o nekom poglavlju pregovora neće ni na koji način ugroziti stajalište koje se može zauzeti o drugim poglavljima;
- sporazumi – čak i djelomični sporazumi – postignuti tijekom trajanja pregovora o poglavljima koja će biti sukcesivno pregledana ne mogu se smatrati konačnima sve dok se ne postigne cjelokupan sporazum;

kao i zahtjevima utvrđenima u točkama 13., 16. i 26. Pregovaračkog okvira.

Europska unija naglašava kako je važno da Hrvatska poštuje Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju kao i Partnerstvo o pristupanju, koji predstavljaju osnovne elemente pretpristupne strategije.

Europska unija ohrabruje Hrvatsku da nastavi proces usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije i njezinu učinkovitu primjenu i provedbu te da općenito, već i prije pristupanja, razvije politike i instrumente koji su što je moguće bliži politikama i instrumentima EU-a.

EU napominje da Hrvatska u svojem dodatku (CONF-HR 5/09) pregovaračkom stajalištu o poglavlju 28. (CONF-HR 9/07) prihvaća pravnu stečevinu Europske unije obuhvaćenu poglavljem 28., kakva je na snazi od 1. lipnja 2009. te da Hrvatska izjavljuje da će biti spremna za njezinu primjenu do datuma pristupanja Europskoj uniji.

Zaštita potrošača

Europska unija prima na znanje da je Hrvatski sabor usvojio Nacionalni program zaštite potrošača (2007. - 2008.) i dostavio detaljnije informacije o ovome programu. Europska unija prima na znanje da su počele pripreme za novi Nacionalni program zaštite potrošača u razdoblju od četiri godine.

EU prima na znanje aktivnosti provedene 2007. godine u okviru Godine edukacije potrošača u Hrvatskoj za podizanje svjesnosti o zaštiti potrošača. EU potiče Hrvatsku da nastavi pružati svojim potrošačima neprekidno kvalitetno obrazovanje i pristup informacijama.

Imajući u vidu zakonski okvir, EU prima na znanje da je hrvatsko zakonodavstvo u značajnoj mjeri usklađeno s pravnom stečevinom Europske unije na području zaštite potrošača, ali da su potrebna daljnja prilagođavanja. EU pozdravlja daljnje napredovanje Hrvatske u tom smjeru kako bi dovršila postupak prenošenja zakonodavstva.

U pogledu **pitanja vezanih uz sigurnost proizvoda**, EU prima na znanje izmjene i dopune Zakona o općoj sigurnosti proizvoda radi postizanja daljnjega usklađivanja, *inter alia* i na području opasnih imitacija. EU poziva Hrvatsku da dovrši pravno usklađivanje na ovom području, osobito u pogledu definicije europskih usklađenih normi predviđajući pretpostavku usklađenosti s općim zahtjevima sigurnosti. U tom pogledu Europska unija prima na znanje posvećenost Hrvatske u ispunjavanju svih zahtjeva pravne stečevine Europske unije s toga područja u što kraćem roku, a najkasnije šest mjeseci prije pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

S obzirom na navedeno, EU prima na znanje da su time ispunjeni zahtjevi postavljeni u prvom mjerilu za zatvaranje poglavlja vezani za izmjene i dopune Zakona o općoj sigurnosti proizvoda radi daljnjeg usklađenja hrvatskoga zakonodavstva na području zaštite potrošača s pravnom stečevinom Europske unije utvrđenom u Zajedničkom stajalištu Europske unije (CONF-HR 22/07).

Europska unija također prima na znanje želju Hrvatske da sudjeluje u Sustavu brzog obavješćivanja Zajednice (RAPEX) i prije samoga pristupanja. Europska unija podsjeća Hrvatsku na potrebu da nastavi s pripremama u tome smislu i prima na znanje da je određena kontakt točka RAPEX-a pri Državnome inspektoratu. Europska unija poziva Hrvatsku da što prije završi s usklađivanjem zakonodavstva na ovome području, osobito u pogledu usklađenosti sa smjernicama o funkcioniranju RAPEX-a i prima na znanje posvećenost Hrvatske ispunjavanju svih zahtjeva pravne stečevine Europske unije u tome području u što kraćem roku, a najkasnije šest mjeseci prije pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Nadalje, Europska unija prima na znanje izmjene i dopune Zakona o obveznim odnosima u svrhu usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije na području odgovornosti za neispravne proizvode.

U pogledu **pitanja koja nisu vezana za sigurnost proizvoda**, Europska unija pozdravlja usvajanje Zakona o zaštiti potrošača čiji je cilj daljnje usklađenje na mnogim preostalim područjima iz pravne stečevine Europske unije, poput nepoštenih uvjeta u potrošačkim ugovorima, isticanja cijena, prodaje od vrata do vrata, prodaje na daljinu, prodaje financijskih usluga na daljinu, nepoštene trgovačke prakse, vremenski ograničene uporabe nekretnine (*time share*) i sudskih naloga za zaštitu interesa potrošača.

S obzirom na navedeno, Europska unija prima na znanje da su time ispunjeni zahtjevi postavljeni u prvome mjerilu za zatvaranje poglavlja vezani za usvajanje novoga Zakona o zaštiti potrošača radi daljnjeg usklađenja hrvatskoga zakonodavstva na području zaštite potrošača s pravnom stečevinom Europske unije utvrđenom u Zajedničkom stajalištu Europske unije (CONF-HR 22/07).

Nadalje, Europska unija prima na znanje izmjene i dopune Zakona o obveznim odnosima u svrhu usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije na području paket aranžmana za putovanja te određenih značajki prodaje potrošačkih dobara i povezanih jamstava. Europska unija također prima na znanje usvajanje Zakona o nedopuštenom oglašavanju u cilju usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije na području zavaravajućeg/komparativnog oglašavanja. U pogledu potrošačkih kredita, Europska unija prima na znanje usvajanje Zakona o potrošačkim kreditima u svrhu dovršenja usklađenosti zakonodavstva na tome području.

Nadalje, Europska unija prima na znanje izjavu Hrvatske da će do pristupanja osigurati usklađenje s pravnom stečevinom Europske unije u pogledu suradnje između državnih tijela nadležnih za provedbu zakona kojima se štite potrošači. Europska unija prima na znanje da je Hrvatska u tom pogledu dostavila detaljne podatke.

U pogledu **administrativnih kapaciteta**, Europska unija prima na znanje namjeru Hrvatske da nastavi jačati institucionalne i operativne okvire za učinkovitu primjenu i provedbu pravne stečevine Europske unije na području zaštite potrošača. Posebno, Europska unija prima na znanje restrukturiranje Odjela za zaštitu potrošača Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, kao i Odjela za zaštitu potrošača Državnog inspektorata te pruženu obuku iz različitih područja zaštite potrošača u svrhu povećanja stručnosti osoblja. Europska unija također prima na znanje da je Državni inspektorat razvio postupke za podugovaranje testiranja proizvoda i kriterije koje laboratoriji moraju zadovoljiti. Nadalje, Europska unija uzima na znanje uspostavu Centralnog

informatijskog sustava za zaštitu potrošača koji je na raspolaganju potrošačima od ožujka 2008. i koji povezuje Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Državni inspektorat i Savjetovaništa za zaštitu potrošača. Europska unija poziva Hrvatsku da nastavi s jačanjem Državnoga inspektorata, napose u pogledu modela nadgledanja, uzorkovanja i testiranja, u pogledu tehničkih i informatičkih resursa te obuke i stalnoga stručnog razvoja.

S obzirom na navedeno, Europska unija prima na znanje da su time ispunjeni zahtjevi postavljeni u prvome mjerilu za zatvaranje poglavlja vezani uz prikaz odgovarajućih administrativnih struktura i provedbene sposobnosti za ispravnu primjenu pravne stečevine Europske unije u području zaštite potrošača do trenutka pristupanja utvrđenom u Zajedničkom stajalištu Europske unije (CONF-HR 22/07).

Nadalje, EU također potiče Hrvatsku da jača svoju podršku potrošačkim pokretima.

U pogledu dostupnosti pravosuđa potrošačima, EU prima na znanje da novi Zakon o zaštiti potrošača uvodi sustav izvansudskoga rješavanja potrošačkih sporova. EU prima na znanje da je u listopadu 2008. uspostavljena posebna evidencija potrošačkih sporova i da je u tijeku obuka sudaca. EU potiče Hrvatsku da nastavi olakšavati pristup pravosuđu potrošačima i poboljšavati alternativno rješavanje potrošačkih sporova.

Javno zdravstvo

EU prima na znanje izjavu Hrvatske da ništa u postojećoj administrativnoj strukturi i postojećoj infrastrukturi ne može omesti usklađivanje s pravnom stečevinom Europske unije na području javnoga zdravstva.

Na području koje se odnosi na **duhan**, EU pozdravlja usvajanje Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda usmjerenog na zakonsko usklađivanje s Direktivom o oglašavanju duhanskih proizvoda i Direktivom o duhanskim proizvodima. EU također prima na znanje ratifikaciju Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom od strane Hrvatske u ožujku 2008. godine.

S obzirom na navedeno, Europska unija prima na znanje da su time ispunjeni zahtjevi postavljeni u četvrtome mjerilu za zatvaranje poglavlja vezani za postizanje značajnog napretka u prenošenju pravne stečevine vezane uz odredbe EZ-a o kontroli duhanskih proizvoda utvrđenom u Zajedničkom stajalištu EU-a (CONF-HR 22/07).

Sukladno preporuci EU-a za suzbijanje pušenja i inicijativama za jačanjem kontrole duhanskih proizvoda, EU potiče Hrvatsku na usvajanje zakona koji će ukloniti duhanske proizvode s polica za samoposluživanje u maloprodaji, zabraniti prodaju slatkiša/igračaka koji nalikuju duhanskim proizvodima, ne bi li se time spriječila prodaja duhanskih proizvoda djeci i adolescentima, koji će uvesti namete na cijenu koji obeshrabruju potrošnju duhanskih proizvoda te koji će uvesti mjere zaštite protiv izloženosti sekundarnome duhanskome dimu.

U pogledu **zaraznih bolesti**, EU prima na znanje namjeru Hrvatske da održava i poboljšava postojeći sustav nadzora zaraznih bolesti. EU priznaje da je hrvatsko zakonodavstvo vezano uz zarazne bolesti u velikoj mjeri usklađeno s pravnom stečevinom Europske unije. Europska unija prima na znanje usvajanje novog Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, čiji je cilj dovršiti zakonsko usklađivanje, među ostalim, s popisom i definicijama zaraznih bolesti Europske unije. Europska unija prima na znanje da je popis zaraznih bolesti bio objavljen krajem 2007. godine i podijeljen svim liječnicima u zemlji te da trenutno prolazi izmjene i dopune u skladu s novom pravnom stečevinom Europske unije. Europska unija također prima na znanje da je neophodna revizija nacionalnog zakonodavstva, a kako bi se u obzir uzeo najnoviji razvoj pravne stečevine Europske unije, osobito zbog trenutačne epidemiološke situacije koja se odnosi na Gripu A (H1N1), predviđena za kraj 2009.

Nadalje, Europska unija prima na znanje da Hrvatska predviđa usvojiti Nacionalni generički, integrirani plan koordiniranog postupanja u zdravstvenim kriznim stanjima do kraja 2009. Europska unija također prima na znanje da Hrvatska sudjeluje u Sustavu ranog uzbunjivanja i odgovora (EWRS) Europske unije kao i u regulatornome odboru na području zaraznih bolesti i u okviru mreža namijenjenih nadgledanju koje vodi Europski centar za kontrolu bolesti (ECDC) i koja ima određene kontakt-osobe i institucije za Odbor za sigurnost zdravlja Europske komisije (HSC).

U pogledu ljudske **krvi**, Europska unija prima na znanje da je Hrvatska izdala tri dodatna pravilnika s ciljem potpunoga zakonskoga usklađenja na području tehničkih zahtjeva, sljedivosti i osiguranja kvalitete krvi i krvnih pripravaka.

S obzirom na navedeno, Europska unija uzima na znanje da su ispunjeni zahtjevi drugoga mjerila za zatvaranje vezani za usvajanje zakona kojima je cilj prenijeti provedbene direktive Komisije na području krvi i krvnih pripravaka, navedenih u zajedničkom stajalištu Europske unije (CONF-HR 22/07).

Na području ljudskog **tkiva i stanica**, EU pozdravlja usvajanje Zakona o medicinskoj oplodnji u svrhu dovršenja usklađivanja zakonodavstva na području reproduktivnih stanica. Europska unija

uzima na znanje da su objavljeni s time povezani Pravilnici i poziva Hrvatsku da o tome pruži dodatne informacije. Europska unija također prima na znanje izmjene i dopune Zakona o uzimanju i presađivanju dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja u svrhu dovršenja usklađivanja zakonodavstva, *inter alia*, u pogledu izvješćivanja o ozbiljnim štetnim događajima i ozbiljnim štetnim reakcijama za sva tkiva i stanice.

S obzirom na navedeno, EU uzima na znanje da su ispunjeni zahtjevi trećega mjerila za zatvaranje vezani za usvajanje zakona kojima je cilj prenijeti pravnu stečevinu Europske unije vezanu uz tkiva i stanice, navedenu u Zajedničkom stajalištu EU-a (CONF-HR 22/07).

U pogledu **administrativnih kapaciteta**, EU prima na znanje uspostavljanje Odjela za inspekciju i praćenje krvi, tkiva i stanica u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi. Europska unija također prima na znanje predviđeno povećanje broja osoblja i planova obuke, kao i namjeru Hrvatske da iskoristi podršku Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) u svrhu daljnjeg povećanja administrativne sposobnosti na području krvi, tkiva i stanica.

S obzirom na navedeno, EU prima na znanje da su ispunjeni zahtjevi drugog i trećeg mjerila za zatvaranje vezani za prikaz odgovarajuće administrativne sposobnosti da se pravilno primjeni i provede zakonodavstvo na području krvi, tkiva i stanica do trenutka pristupanja, navedenih u Zajedničkom stajalištu EU-a (CONF-HR 22/07).

EU također podsjeća Hrvatsku na potrebu za modernizacijom i restrukturiranjem postojećih ustanova za rukovanje krvlju, krvnim pripravcima, tkivima i stanicama kako bi mogla udovoljiti tehničkim zahtjevima EU-a. EU prima na znanje da je Hrvatska dostavila detaljne informacije o svojim planovima za restrukturiranjem djelatnosti transfuzije krvi i da je nova mreža uspostavljena od studenoga 2007. EU također prima na znanje najnovije podatke koje je Hrvatska dostavila o svojim planovima akreditiranja banaka tkiva i stanica u skladu s Direktivom EU-a o ljudskim tkivima i stanicama.

EU prima na znanje da Hrvatska priprema Nacionalnu strategiju zaštite mentalnoga zdravlja 2009. - 2013. čije se usvajanje predviđa krajem 2009. godine. Općenito na području **mentalnoga zdravlja**, EU poziva Hrvatsku da obrati dužnu pozornost na osmišljavanje usluga na razini lokalnih zajednica kao alternative institucionalizaciji te na odvajanje dovoljnih financijskih sredstava za skrb o mentalnome zdravlju.

EU prima na znanje da je Hrvatska poduzela različite mjere na području sprječavanja zlorabe **droga** te na području **prehrane, alkohola, nejednakosti u zdravstvu te otkrivanja raka** u skladu s pravnom stečevinom EU-a. EU osobito prima na znanje usvajanje Akcijskog plana za borbu

protiv zloporabe droga 2009. - 2012. kao i razradu Akcijskih planova na području prehrane i alkohola. EU također prima na znanje podatke koje je Hrvatska dostavila o svojem sudjelovanju u međunarodnoj suradnji na području borbe protiv raka.

Na području **elektromagnetskih polja**, Europska unija prima na znanje da je Hrvatska izdala Pravilnik o minimalnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima koji se odnose na izloženost radnika rizicima koji potječu od elektromagnetskih polja, u svrhu dovršenja zakonskog usklađenja na ovome području. Europska unija također prima na znanje da je određena kontaktna točka za područje ne-ionizirajućeg zračenja u Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi.

* * *

S obzirom na sve prethodne napomene, Europska unija navodi da u ovome trenutku ovo poglavlje ne zahtijeva daljnje pregovore.

Praćenje napretka u usklađivanju i provedbi pravne stečevine Europske unije nastavlja se tijekom pregovora. Europska unija naglašava da će posvetiti posebnu pažnju praćenju svih posebnih pitanja koja su prethodno navedena kako bi se osigurala administrativna sposobnost Hrvatske za provođenje usvojenog zakonodavstva i za primjenu tehničkih zahtjeva EU-a na području javnoga zdravstva. Posebno valja razmotriti poveznice između ovoga i drugih pregovaračkih poglavlja. Konačna ocjena usklađenosti zakonodavstva Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije i njezine provedbene sposobnosti može se dati tek u kasnijoj fazi pregovora. Osim svih informacija koje će Europska unija eventualno trebati za pregovore u ovome poglavlju i koje se trebaju dostaviti Konferenciji, Europska unija poziva Hrvatsku da Vijeću za stabilizaciju i pridruživanje redovito pruža detaljne pisane informacije o napretku u provedbi pravne stečevine Europske unije.

S obzirom na prethodne napomene, Europska unija će se, ako to bude potrebno, u odgovarajućem trenutku vratiti ovome poglavlju.

Nadalje, Europska unija podsjeća da će možda doći do nove pravne stečevine Europske unije između 1. lipnja 2009. do dana zaključenja pregovora.
